

Ρητορικά Σχήματα

Οπτική Επικοινωνία και Ρητορική

Σχήματα Προσθήκης

(εκείνα που προκύπτουν από την προσθήκη στοιχείων σε μια εικόνα)

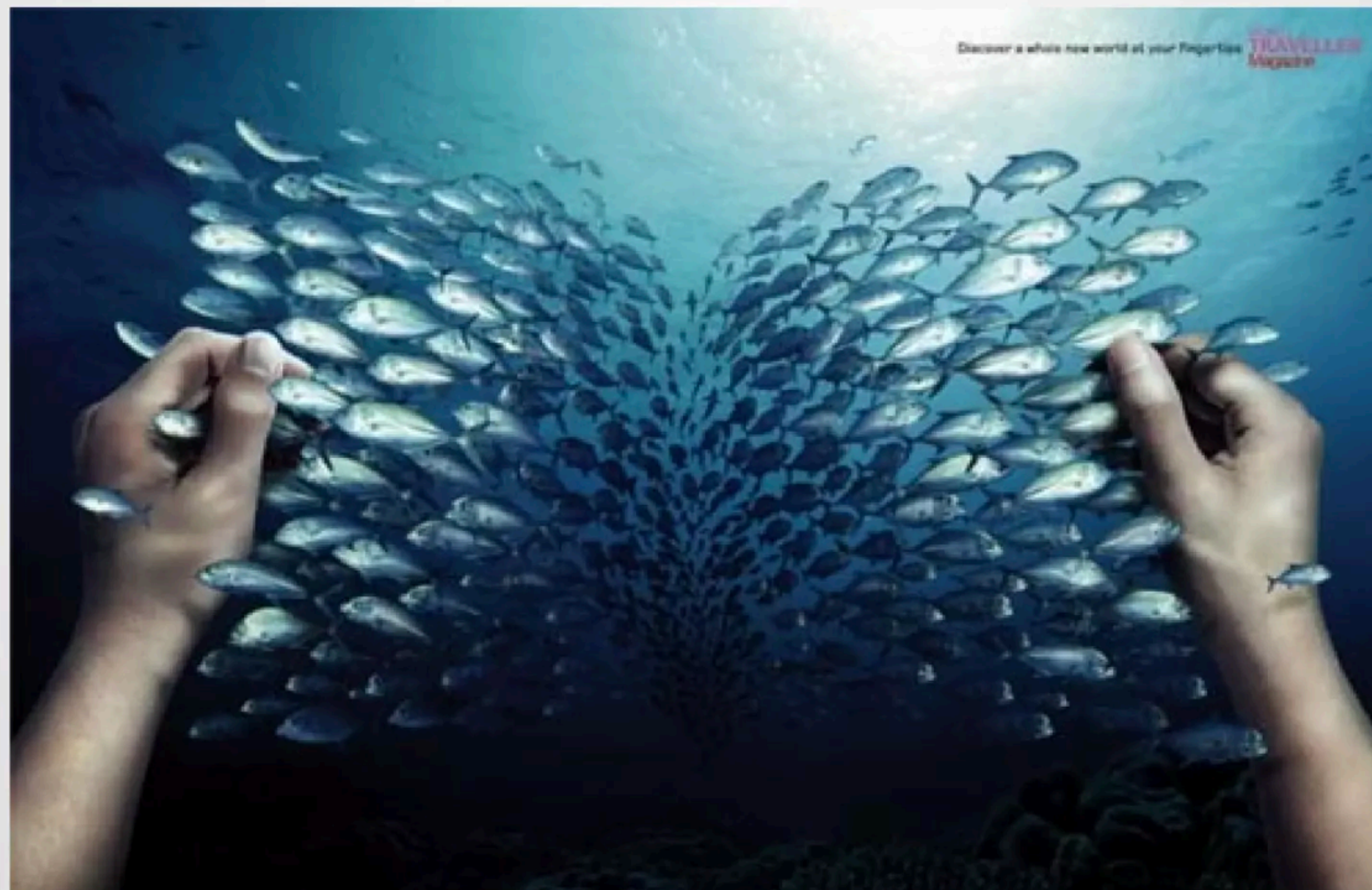
- 1) **Επανάληψη:** Συχνά σε εικόνες παρατηρείται η τοποθέτηση ενός στοιχείου πολλές φορές. Αυτό τραβάει την προσοχή του θεατή στο σημείο αυτό και του δίνει μια σαφή έννοια για το μήνυμα του πομπτού.

2) **Ομοιότητα:** Ομοιότητα υπάρχει όταν γίνεται προσθήκη στοιχείων από τα οποία άλλα είναι όμοια και άλλα αντίθετα. Εάν σε μία πρόταση προστεθούν στοιχεία με όμοια φόρμα τότε το ρητορικό σχήμα που παρουσιάζεται ονομάζεται 'ρίμα'.

3) **Συνάθροιση:** Όπως και οι άλλες μέθοδοι και αυτή παρουσιάζει στοιχεία μέσα σε μια εικόνα που είναι μεν διαφορετικά μεταξύ τους αλλά ανήκουν σε παρεμφερή συστήματα. Ο τρόπος παρουσίασης και οργάνωσης των στοιχείων είναι χαώδης και αφαιρετικός αλλά δίνει στον θεατή με δυνατό και άμεσο τρόπο το μήνυμα που θέλει να μεταδώσει.

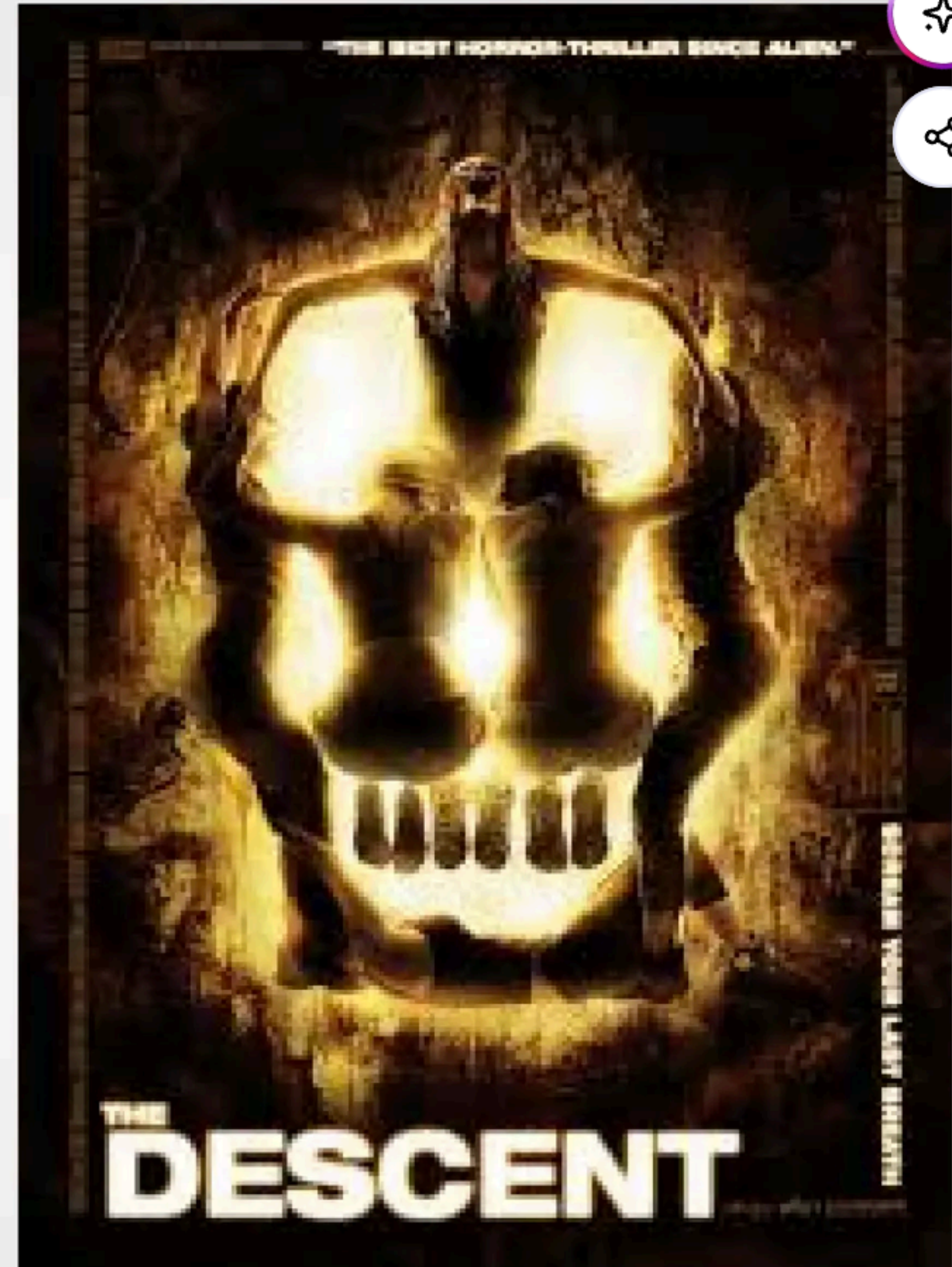

4) **Αντίθεση:** Στα σχήματα αντίθεσης παραθέτονται στοιχεία που είναι μορφολογικά ή εννοιολογικά αντίθετα.

5) Διπλή Έννοια: Στη διπλή έννοια μια εμφανής ταυτότητα περιέχει μια πραγματική διαφορά. Η διπλή έννοια εκμεταλλεύεται την ρευστότητα των ορίων ανάμεσα στο πραγματικό και το μη πραγματικό. Αμφισβητεί την σχέση ανάμεσα στο είναι και το φαίνεστε, διατηρεί μια φόρμα αλλά δύο διαφορετικά περιεχόμενα.

6) **Παράδοξο:** Χαρακτηρίζεται οτιδήποτε **αντιβαίνει στην κοινή αντίληψη** και γενικότερα θεωρείται απίστευτο και προκαλεί έκπληξη. Στην έννοια αυτή υπόκεινται και όσα εντάσσονται στο αφύσικο και το μυστηριώδες. Το παράδοξο χαρακτηρίζει κάθε ιδέα αντίθετη προς την κοινή λογική που ενδεχομένως να περιέχει κάποια αλήθεια που δύσκολα μπορεί κάποιος να αντιληφθεί.

Σχήματα Απάλειψης

(υπάρχουν στοιχεία στην εικόνα αλλά δεν είναι εμφανή άμεσα)

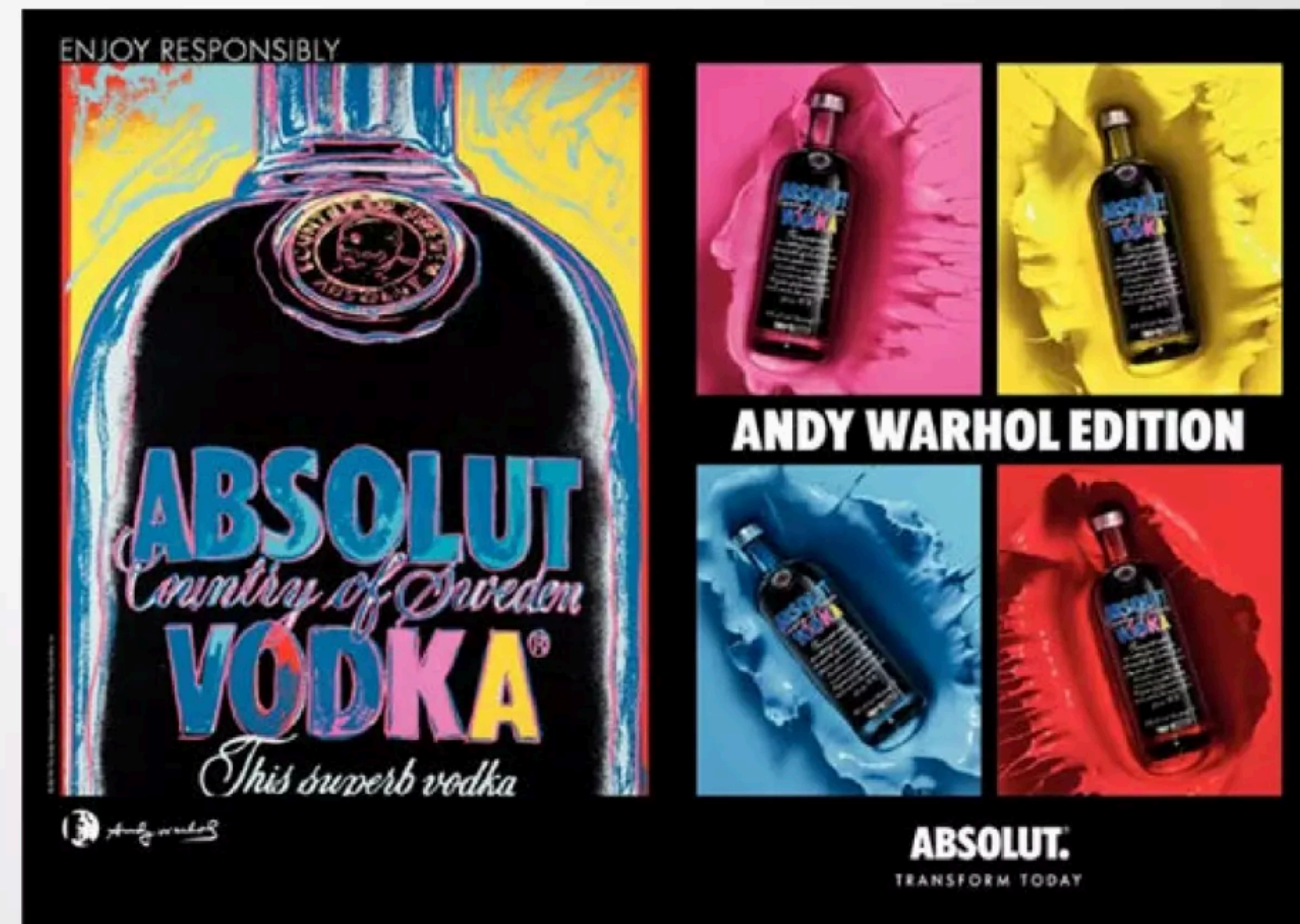
- 1) **Έλλειψη:** Στην έλλειψη το στοιχείο στο οποίο στοχεύουμε με την διαφήμιση δεν παρουσιάζεται καθόλου.

2) **Περίφραση:** Το ρητορικό στοιχείο που **απουσιάζει από την εικόνα** συνδέεται με μία σχέση ομοιότητας με ένα άλλο ή περισσότερα στοιχεία αυτής.

3) **Αναστολή:** Σε αυτή την περίπτωση παρουσιάζεται στην εικόνα ένα **αίνιγμα** που όμως στη συνέχεια αναλύοντας τη συνολική εικόνα λύνεται. Αρχικά ο παρατηρητής δεν καταλαβαίνει αμέσως τι ακριβώς δείχνει η εικόνα αλλά στη συνέχεια μπορεί να κάνει κάποιο **συνειρμό**.

- 4) **Ταυτολογία:** Η ταυτολογία πραγματοποιείται οπτικά με τη κυριολεκτική παρουσία του αντικειμένου που θέλουμε. **Μόνο και μόνο η παρουσία** του είναι De Facto και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο στην εικόνα είναι **περιττό**.

Σχήματα

Αντικατάστασης

(πιο πειστικά για τον θεατή)

- 1) Ταυτόσημη Αντικατάσταση: όταν έχουμε **αντικατάσταση ενός στοιχείου με το ίδιο** παρουσιάζοντας όμως στον θεατή μία διαφορά. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω διαφοροποίησης μεγεθών (αλλαγή κλίμακας ώστε να υπάρχει **υπερβολή**) ή οι χρωματικές αντιθέσεις όπως η παρουσίαση ενός στοιχείου χρωματιστού σε ένα ασπρόμαυρο φόντο.

- 2) **Υπαινιγμός:** Ο υπαινιγμός στηρίζεται στην **ομοιότητα της φόρμας** των σχημάτων. Δηλαδή την αντικατάσταση του αντικειμένου από μια εικόνα που υπαινίσσεται το προϊόν ως προς το είδος, χρώμα, σχήμα ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο μπορεί να υπαινιχτεί.

3) **Μεταφορά:** Η μεταφορά είναι ένα σχήμα λόγου βασισμένο στην ομοιότητα στο οποίο υποκαθίσταται κάποιο χαρακτηριστικό με το ίδιο πράγμα. Κατά τον Fiske, η μεταφορά είναι ένα σημαίνον που χρησιμοποιείται για να αναφέρεται σε ένα σημαινόμενο με τρόπο που είναι αρχικά μη συμβατός επειδή φαινομενικά περιφρονεί την κυριολεκτική ομοιότητα.

- 4) **Μετωνυμία:** Ο όρος μετωνυμία είναι η περιγραφή του φαινομένου κατά το οποίο μια γλωσσική έκφραση που παραπέμπει τυπικά και **κυριολεκτικά** σε μια οντότητα Α μπορούμε να την χρησιμοποιήσουμε προκειμένου να παραπέμψουμε **μη κυριολεκτικά** αυτή τη φορά σε μία οντότητα Β. (σύμφωνα με την παρατήρηση του Eco, 'δοθέντος ενός προκατασκευασμένου συντάγματος, τα καθιερωμένα ήθη επιτρέπουν την υποκατάσταση ενός στοιχείου τους από ένα άλλο'.)

SOME THINGS CAN'T BE COVERED
FIGHTING WOMEN'S ABUSE TOGETHER

STOP THE
VIOLENCE
DON'T DRINK
AND DRIVE

Precision Parking.
Park Assist by Volkswagen.

200x

400x

800x